DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
6. Sınıf · Türkçe · 12. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

«1071'den 1922'ye Tek Millet İki Zafer» (Dinleme/İzleme Metni): Dinleme Stratejileri, Metinler Arası Karşılaştırma ve Tema Değerlendirmesi (T.D.6.2 / T.O.6.11)

«1071'den 1922'ye Tek Millet İki Zafer» dinleme/izleme metninde strateji seçimini yönetir; başlık ve görsellerden hareketle tahminde bulunur, örtük ve doğrudan mesajları belirler (T.D.6.2 / T.D.6.7). · Dinlediği/izlediği ve okuduğu metinlerde metin içi ve metinler arası karşılaştırma yapar; bilgileri ölçütlere göre sınıflandırır ve kronolojik akışa uygun özetler (T.D.6.9 / T.O.6.23). · Bağımsızlık Yolu teması kapsamında öznel ve nesnel yargıları, sözcük türlerini (isim, sıfat, zamir), tamlamaları ve yazım-noktalama kurallarını doğru uygular (T.Y.6.21).

HATIRLAYALIM

- «1071'den 1922'ye Tek Millet İki Zafer» metninde **26 Ağustos 1071 Malazgirt Zaferi** (Sultan Alparslan — **Yurt Açan Zafer**) ile **26–30 Ağustos 1922 Büyük Taarruz** (Gazi Mustafa Kemal Atatürk — **Yurt Kurtaran Zafer**) karşılaştırılır.
- Metni **özetlerken** önce metin çözümlenir, **önemli bilgiler** ikincil ayrıntılardan ayrıştırılır ve **kronolojik/düşünce akışına** göre kendi cümlelerimizle kısaltılır.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki tamlama ve dil bilgisi örneklerini sağ sütundaki türleriyle eşleştiriniz.

1. Anadolu'nun kapıları (Tamlayan -ın, tamlanan -ı eki almış)
2. Vatan sevgisi / Zafer sabahı (Sadece tamlanan ek almış)
3. Türk milletinin bağımsızlık ruhu (En az üç ismin birbirine bağlanması)

a) Zincirleme isim tamlaması
b) Belirtili isim tamlaması
c) Belirtisiz isim tamlaması

2 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki «1071 Malazgirt ve 1922 Büyük Taarruz Karşılaştırma Şeması»na göre her iki zaferin ortak noktası aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her ikisinin de aynı yüzyılda ve aynı komutanla kazanılması
B) 26 Ağustos'ta başlayıp Anadolu'nun Türk yurdu olduğunu kanıtlaması
C) Her ikisinin de deniz savaşı olarak gerçekleşmesi
D) Her ikisinin de kış mevsiminde Doğu Anadolu'da yapılması

3 BOŞLUK DOLDURMA

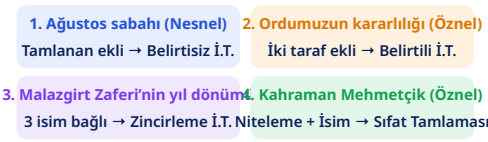
Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Türkçe kavramlarıyla tamamlayınız.

metinler arası | zamir | edat | Açan

1. Tarihte Sultan Alparslan'ın kazandığı 1071 Malazgirt Zaferi «Yurt _____ Zafer» olarak adlandırılır.
2. İki farklı metni (örneğin bir çizgi film ile bir belgeseli) konu ve ileti yönünden kıyaslamaya _____ karşılaştırma denir.
3. İsimlerin yerini tutan «ben, sen, o, biz, bu, şu, kendi, herkes» gibi sözcüklere _____ (adıl) denir.

4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki cümlelerde altı çizili tamlamaların türünü ve cümlenin kanıtlanabilirlik açısından özelliğini (Nesnel / Öznel)

Örnek Cümle ve Tamlama	Tamlamanın Türü	Anlatım (Nesnel / Öznel)
1. Büyük Taarruz 26 Ağustos 1922 sabahı başladı. (Ağustos sabahı)	Belirtisiz isim tamlaması	
2. Ordumuzun kararlılığı tarihe altın harflerle yazıldı. (Ordumuzun kararlılığı)		
3. Malazgirt Zaferi'nin yıl dönümü törenle kutlandı. (Malazgirt Zaferi'nin yıl dönümü)		Nesnel yargı
4. Kahraman Mehmetçik vatanı canı pahasına korudu. (Kahraman Mehmetçik)		Öznel yargı

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Dinleme stratejileri, özetleme ve yazım kurallarıyla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
İki tarihsel olayı karşılaştıran bir metni dinlerken «not alma» ve «karşılaştırma tablosu / Venn şeması» stratejisini kullanmak anlamayı kolaylaştırır.	☐	☐
Bir metni özetlerken metindeki tüm örnekleri ve cümleleri hiçbir değişiklik yapmadan olduğu gibi kopyalamalıyız.	☐	☐
«26 Ağustos 1071 Cuma günü» ifadesinde belirli bir tarih olduğu için ay ve gün adları büyük harfle yazılır.	☐	☐
«Önümüzdeki ağustos ayında köye gideceğiz.» cümlesinde «ağustos» sözcüğü büyük harfle başlamalıdır.	☐	☐

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki yazım denetim kartlarında numaralanmış cümlelerin hangisinde tarihlerin veya tarihî olayların yazımında yanlışlık yapılmıştır?

1. Büyük Taarruz'un (Doğru) Tarihî olay adı büyük + kesme	2. 26 ağustos 1071'de (Yanlış!) Belirli tarihte «Ağustos» büyük olur!
3. Kurtuluş Savaşı'nda (Doğru) Tarihî dönem/savaş adı büyük	4. her yıl eylül ayının (Doğru) Belirli sayı yok → küçük harf

(A) 1. Kart: Büyük Taarruz'un 104. yıl dönümünü gururla kutladık.

(B) 2. Kart: Sultan Alparslan 26 ağustos 1071'de zafer kazandı.

(C) 3. Kart: Kurtuluş Savaşı'nda Türk milleti topyekûn mücadele etti.

(D) 4. Kart: Okulumuz her yıl eylül ayında şenlik düzenler.

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki «Metinler Arası Karşılaştırma Tablosu»na göre «Rafadan Tayfa: İstiklâl Marşı» ile «1071'den 1922'ye Tek Millet İki Zafer»

1. Metin: Rafadan Tayfa	2. Metin: 1071'den 1922'ye
Tür: Çizgi Film (Kurgusal/Öyküleyici	Tür: Tarihsel Bilgilendirici Metin
Konu: İstiklâl Marşı ve vatan sevgi	Konu: Bağımsızlık ve vatan sevgisi

(A) Her ikisinin de kurgusal çizgi film (animasyon) türünde olması

(B) Vatan sevgisi, bağımsızlık ruhu ve millî birliği işlemesi

(C) Her ikisinin de yalnızca 1071 Malazgirt Savaşı'nı anlatması

(D) Her ikisinin de bilimsel deney raporu olarak yazılması

8 SIRALAMA

Görseldeki «Yapılandırılmış Özetleme Süreci (T.O.6.23)» basamaklarını doğru uygulama sırasına göre 1'den 4'e kadar sıralayınız.

1. Metni Çözümleme İçeriği ve ana olayı anlama	2. Bilgileri Ayrıştırma Önemli bilgiyi ayrıntıdan ayırma
3. Kronolojik Sıralama Zaman ve düşünce akışına dizme	4. Özgün İfade Etme Kendi cümlelerimizle özetleme

☐ 4. Adım: Düzenlenen bilgileri anlam bütünlüğünü koruyarak kendi cümlelerimizle özetlemek

☐ 3. Adım: Seçilen önemli bilgileri kronolojik sıraya ve düşünce akışına göre düzenlemek

☐ 2. Adım: Ana düşünceyi destekleyen önemli bilgileri ikincil (önemsiz) ayrıntılardan ayrıştırmak

☐ 1. Adım: Dinlenen veya okunan metindeki tüm bilgileri dikkatlice çözümlemek

9 KISA CEVAP

Görseldeki cümlede («O, Türk ordusunun sarsılmaz iradesini bütün dünyaya gösterdi.») yer alan zamiri, sıfat tamlamasını ve belirtili

İncelenen Cümle «O, Türk ordusunun sarsılmaz iradesini bütün dünyaya gösterdi.»	Dil Bilgisi İpuçları Zamir: O · Sıfat: sarsılmaz / bütün Belirtili İ.T.: ordusunun iradesi

10 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki dört cümleden hangisinde hem «belirtili isim tamlaması» hem de «sıfat tamlaması» bir arada kullanılmıştır?

1. Cümle Sadece zarf ve isimler var	2. Cümle: Zaferin coşkusu Belirtili İ.T. + Sıfat T. (bütün şehirler)
3. Cümle: Milletin sarsılmaz azmi Hem Belirtili İ.T. hem Sıfat T. (bu büyük	4. Cümle: Onlar ... Kişi zamiri ve zarf kullanımı

(A) 1. Cümle: Askerler sabah erkenden cepheye doğru yürüdü.

(B) 2. Cümle: Zaferin coşkusu bütün şehirlerde hissedildi.

(C) 3. Cümle: Milletin sarsılmaz azmi bu büyük zaferi kazandırdı.

(D) 4. Cümle: Onlar vatan için gece gündüz çalıştılar.

11 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki Türkçe ve tema kavramlarını kutulara yazınız. Numaralı harflerle «büyük emek ve fedakârlıkla kazanılan tarihsel

İsmin yerini tutan sözcük türü (adıl) ☐☐☐☐☐

Sultan Alparslan'ın 1071 zaferiyle kapılarını açtığı yurt ☐☐☐☐☐☐☐

İsimlerin önüne gelerek onları niteleyen veya belirten sözcük türü (ön ad) ☐☐☐☐☐

Kanıtlanabilir, kişisel duygu içermeyen anlatım tutumu ☐☐☐☐☐☐

Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 26 Ağustos 1922'de başlattığı harekât (Büyük ...) ☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki «1071 Yurt Açan Zafer — 1922 Yurt Kurtaran Zafer» afişini inceleyerek bu iki tarihsel zafer arasındaki bağı kendi

1071 Malazgirt: Yurt Açan Anadolu'nun kapılarını Türk milletine ebedî vatan olarak aç	1922 Büyük Taarruz: Yurt Kurtaran Aynı bağımsızlık ruhuyla vatanı işgalden kurtarıp Cumhuriyet'e taşıdı